

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I. Umowa zlecenia – kiedy można ją podpisać.....	8
1. Obowiązki stron umowy zlecenia	9
2. Różnice między umową o pracę a umową zlecenia	11
2.1. Elementy odróżniające umowę zlecenia od umowy o pracę	12
2.2. Konsekwencje uznania umowy zlecenia za umowę o pracę	13
3. Wynagrodzenie w umowie zlecenia	17
3.1. Minimalna stawka godzinowa od 1 stycznia 2020 r.	18
3.2. Ewidencja liczby przepracowanych godzin.	18
3.3. Wypłata wynagrodzenia wynikającego z minimalnej stawki godzinowej.	19
3.4. Aneksy do trwających umów zlecenia (o świadczenie usług).	20
3.5. Zleceniobiorcy i samozatrudnieni bez prawa do minimalnej stawki godzinowej	21
3.5.1. Samozatrudniony niewykonyjący osobiście pracy	21
3.5.2. Samodzielność wykonujących pracę i wynagrodzenie prowizyjne	21
3.5.3. Prowadzenie rodzinnego domu pomocy	22
3.5.4. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	22
3.5.5. Opieka na wypoczynkach i wycieczkach	23
3.5.6. Opieka domowa.	23
4. Kontrola PIP w zakresie wypłacania minimalnej stawki godzinowej	23
4.1. Dokumentacja kontroli.	24
4.2. Środki prawne PIP	24
4.3. Odpowiedzialność za wykroczenie	26
4.4. Omijanie przepisów o ubezpieczeniach społecznych podlegające odpowiedzialności karnej	26
4.5. Zawarcie umowy o dzieło w warunkach umowy zlecenia	26
4.6. Potwierdzenie mniejszej liczby godzin wykonanego zlecenia lub świadczonej usługi niż rzeczywista	27
5. Jak sformułować umowę zlecenia	27
5.1. Najczęściej pojawiające się problemy przy sporządzaniu umowy zlecenia	28
6. Odpowiedzialność z tytułu umowy zlecenia	32
7. Oskładkowanie umów zlecenia	33
7.1. Zbiegi tytułów do ubezpieczeń społecznych – umowa zlecenia i inne tytuły	33
7.1.1. Kilka umów zlecenia	33
7.1.2. Umowa zlecenia zawarta z własnym pracodawcą lub wykonywana na jego rzecz	42
7.1.3. Umowa zlecenia zawarta z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz	43
7.1.4. Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	45
7.1.5. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, dla której minimalną podstawę wymiaru składek z tytułu działalności stanowi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego	45
7.1.6. Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której właściwa jest preferencyjna podstawa wymiaru składek (30% minimalnego wynagrodzenia za pracę)	46
7.1.7. Umowa zlecenia w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej	47
8. Umowa o pracę i umowa zlecenia oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	48
8.1. Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	48
8.2. Umowa o pracę i umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz oraz prowadzenie pozarolniczej działalności	49
9. Umowa zlecenia i prawo do emerytury lub renty.	50
10. Umowa zlecenia oraz prowadzenie pozarolniczej działalności i prawo do emerytury lub renty	51

11. Umowa o pracę i umowa zlecenia oraz prawo do emerytury lub renty	53
11.1. Umowa o pracę i umowa zlecenia z własnym pracodawcą lub wykonywana na rzecz pracodawcy oraz prawo do emerytury lub renty	53
11.2. Umowa o pracę i umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca i niewykonywana na jego rzecz oraz prawo do emerytury lub renty	53
12. Umowa zlecenia z uczniem lub studentem	54
13. Umowa zlecenia i pobieranie zasiłku macierzyńskiego	55
14. Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym	56
15. Umowa zlecenia i status rolnika	56
16. Umowa zlecenia i pozostawanie w stosunku służby	56
17. Uprawnienia płatnika składek	57
18. Uprawnienia ZUS w zakresie ustalania właściwego płatnika składek	59
18.1. Płatnik składek i podmiot „zgłaszający”	59
18.2. Przepisy przejściowe	61
19. Wysokość i zasady finansowania składek na ubezpieczenia społeczne	62
20. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne	62
20.1. Odprawy i odszkodowania	63
20.2. Świadczenia bhp i ekwiwalenty za te świadczenia	64
20.3. Należności za podróż służbową	64
20.4. Koszty używania prywatnego samochodu	65
20.5. Wsparcie socjalne	66
20.6. Diety dla zleceniobiorców wysłanych do pracy za granicę w ramach oddelegowania	67
20.7. Ekwiwalenty za narzędzia, materiały lub sprzęt	67
20.8. Wartość posiłków	67
20.9. Zapomogi losowe	68
21. Zasady podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu	72
22. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne	73
23. Umowa zlecenia i inne tytuły do ubezpieczenia zdrowotnego	74
23.1. Umowa zlecenia i umowa o pracę	74
23.2. Kilka umów zlecenia	74
23.3. Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym	74
23.4. Umowa zlecenia i prawo do emerytury lub renty	74
23.5. Umowa zlecenia i prowadzenie pozarolniczej działalności	74
23.6. Umowa zlecenia z uczniem lub studentem	74
23.7. Umowa zlecenia z doktorantem	74
24. Składka na Fundusz Pracy i SFWON	74
25. Składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	77
26. Dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe	79
27. Zasady opłacania składek ZUS	79
27.1. Indywidualne konto składkowe	79
27.2. Zaliczanie wpłat na poczet najstarszych należności	80
27.3. Wyłączenie z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego	81
27.4. Odrębne regulacje dla układów ratalnych	81
28. Rozwiązanie umowy zlecenia	82
29. Przedawnienie roszczeń	83
30. Plusy i minusy umowy zlecenia	83
31. Opodatkowanie przychodów z umów zlecenia	83
31.1. Koszty uzyskania przychodu	84
31.2. Zwolnienie z opodatkowania przychodów zleceniobiorców w wieku do 26 lat	85
31.3. Przychód ze zryczałtowanej umowy zlecenia	86
31.4. Progi podatkowe	86
Rozdział II. Umowa o dzieło – kiedy można ją zawrzeć	88
1. Cechy umowy o dzieło	88
1.1. Czy wykład, kurs, nauczanie języka obcego, zajęcia plastyczne można wykonywać na umowę o dzieło	89
1.2. Jaki status mają koncerty i spotkania autorskie	90

1.3. Jak traktować pielęgnację roślin, obsługę fotograficzną, nadzór inwestorski	91
1.4. Jaka umowa jest właściwa dla zarządzania nieruchomościami oraz dla czynności księgowo-rewizyjnych	92
2. Obowiązki stron umowy o dzieło	93
3. Forma i treść umowy o dzieło	95
4. Wynagrodzenie w umowie o dzieło	98
4.1. Wynagrodzenie ryczałtowe	99
4.2. Wynagrodzenie kosztorysowe	100
4.3. Wynagrodzenie kosztorysowo-ryczałtowe	101
4.4. Odpowiedzialność z tytułu umowy o dzieło	101
5. Umowa o dzieło a składki ZUS	101
6. Opodatkowanie umów o dzieło	102
6.1. Koszty uzyskania przychodów	102
7. Rozwiązanie umowy o dzieło	106
8. Przedawnienie roszczeń	107
9. Plusy i minusy umowy o dzieło	107
10. Kiedy umowa o dzieło może zostać uznana za umowę zlecenia	107
10.1. Zawieranie umów o dzieło – 6 praktycznych wskazówek	108
Rozdział III. Umowa agencyjna – z kim może być zawarta	110
1. Uprawnienia agenta i zlecającego	110
2. Jak sformułować umowę agencyjną	111
3. Wynagrodzenie w umowie agencyjnej	114
3.1. Prowizja dla agenta	114
4. Oskładkowanie umów agencyjnych	114
5. Opodatkowanie przychodów z umowy agencyjnej	114
6. Rozwiązanie umowy agencyjnej	115
6.1. Świadczenie wyrównawcze	115
7. Plusy i minusy umowy agencyjnej	116
Rozdział IV. Kontrakt menedżerski – komu można go zaproponować	117
1. Obowiązki stron kontraktu menedżerskiego	117
2. Forma i treść kontraktu menedżerskiego	118
3. Wynagrodzenie z tytułu kontraktu menedżerskiego	122
4. Odpowiedzialność z tytułu kontraktu menedżerskiego	123
5. Rozwiązanie kontraktu menedżerskiego	123
6. Plusy i minusy kontraktu menedżerskiego	123
7. Oskładkowanie kontraktów menedżerskich	123
8. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne członków rad nadzorczych	124
8.1. Tytuł do ubezpieczeń społecznych	124
8.2. Członkostwo w radzie nadzorczej a inne tytuły do ubezpieczeń społecznych	126
8.3. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne członków rad nadzorczych	126
8.4. Członkostwo w radzie nadzorczej w ustawie zdrowotnej	127
8.5. Zgłoszenie do ubezpieczeń i rozliczenie składek za członka rady nadzorczej	128
9. Opodatkowanie kontraktów menedżerskich	128
9.1. Podatek liniowy	129
9.2. Zaliczka na podatek	129
9.3. Menedżerowie zarządzający firmą a VAT	130
Warunek 1. Określenie warunków wykonywania czynności	130
Warunek 2. Wynagrodzenie	131
Warunek 3. Odpowiedzialność zlecającego wobec osób trzecich	131
9.4. Menedżerowie niebędący rezydentami	131
Rozdział V. Umowy o współpracy z samozatrudnionymi	133
1. Na czym polega samozatrudnienie	133
2. Zawarcie umowy o świadczenie usług	133

2.1. Wyłączenie odpowiedzialności	134
2.2. Stopień podporządkowania	134
2.3. Ryzyko gospodarcze	134
3. Uprawnienia i obowiązki samozatrudnionych	137
4. Oskładkowanie samozatrudnionych	138
4.1. Działalność nierejestrowana	138
4.2. Ulga na start	139
4.3. Składki ZUS uzależnione od wysokości przychodu i podmioty uprawnione do ulgi	139
4.3.1. Prawo do ustalania składek ZUS według nowych zasad dla osób od dawna prowadzących działalność gospodarczą	141
4.3.2. Okres, przez który przedsiębiorca może opłacać składki uzależnione od przychodu	141
4.3.3. Przedsiębiorcy wykluczeni z oskładkowania uzależnionego od przychodu	141
4.3.4. Ustalanie podstawy wymiaru składek	142
4.3.5. Zgłoszenie do małego ZUS i małego ZUS „plus”	143
4.3.6. Częstotliwość składania dokumentów rozliczeniowych	144
4.3.7. Oskładkowanie uzależnione od przychodu a wysokość składki zdrowotnej	145
5. Opodatkowanie samozatrudnionych	145
6. Plusy i minusy samozatrudnienia	145
Rozdział VI. Pracownicze plany kapitałowe	147
1. Rodzaje wpłat odprowadzanych do PPK	148
2. Podstawa wymiaru wpłat na PPK	149
3. Rezygnacja z PPK	149
4. Pracownicze plany kapitałowe w pytaniach i odpowiedziach	152
Rozdział VII. Uprawnienia związkowe osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych	154
1. Nowe definicje osoby mogącej należeć do związków zawodowych i pracodawcy	154
2. Zakaz dyskryminacji i inne uprawnienia związkowe	155
3. Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej	156
4. Ochrona danych osobowych członków związku	157
5. Ochrona szczególna zatrudnienia członków związku	157
Rozdział VIII. Przetwarzanie danych osobowych w związku z cywilnoprawną formą zatrudnienia	159
1. Dane dotyczące przedsiębiorcy	159
2. Dane dotyczące współpracowników	159
3. Obowiązek informacyjny dotyczący przetwarzania danych osobowych	160
4. Dostęp do danych osobowych	160
5. Obsługa administracyjna przez podmioty trzecie	160
Rozdział IX. Zasiłki z ubezpieczenia społecznego dla zleceniobiorców i samozatrudnionych	161
1. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłku	162
2. Podstawa wymiaru zasiłku, gdy okres podlegania ubezpieczeniu chorobowemu jest krótszy niż 12 pełnych miesięcy kalendarzowych	162
3. Podstawa wymiaru zasiłku, gdy niezdolność do pracy powstanie przed upływem pełnego kalendarzowego miesiąca ubezpieczenia chorobowego	163
4. Podstawa wymiaru w przypadku zmniejszenia przychodu w miesiącu	165
5. Zasiłek za okres po ustaniu ubezpieczenia	166
Rozdział X. Potrącenia z umów cywilnoprawnych	167
1. Gdy przychód z umowy cywilnoprawnej jest jedynym lub głównym źródłem utrzymania	167
2. Dochody z pracy i zlecenia	170
3. Potrącenia na rzecz zleceniodawcy	170
4. Potrącenia z zasiłków	171
Rozdział XI. Orzecznictwo sądowe i interpretacje urzędowe dotyczące umów cywilnoprawnych	174
1. Umowy cywilnoprawne w orzecznictwie sądowym	174
2. Oskładkowanie umów cywilnoprawnych w interpretacjach ZUS	178